

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 21 października 2020 r.

Szanowna Pani

Elżbieta Witek

Marszałek Sejmu RP

L.dz. LD-51/551/2020/EH

Szanowna Pani Marszałek !

Działając w imieniu Krajowej Rady Spółdzielczej będącej naczelnym organem samorządu spółdzielczego, której ustawowym zadaniem jest m.in. inicjowanie oraz opiniowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości i mających istotne znaczenie dla całego ruchu spółdzielczego w Polsce, pragnę przedstawić stanowisko do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 643).

Pragnę podkreślić, iż pominięcie spółdzielczości przy wprowadzaniu korzystnych rozwiązań podatkowych, z pewnością ograniczy możliwości rozwoju gospodarczego spółdzielni funkcjonujących w obrocie gospodarczym, jak również spowoduje pogorszenie możliwości korzystania przez spółdzielnie z optymalnych rozwiązań podatkowych względem innych podmiotów funkcjonujących na rynku.

W związku z powyższym wnoszę o uwzględnienie poniższych propozycji zapisów ustawowych jako niezwykle istotnych dla wielu spółdzielni funkcjonujących na terenie całego kraju.

Projekt ustawy przewiduje dwa alternatywne warianty opodatkowania na nowych zasadach. Pierwszy z nich, wzorowany na systemie estońskim, wiążący dochód do opodatkowania z kategoriami prawa bilansowego, zakłada przesunięcie momentu powstania obowiązku podatkowego na moment dystrybucji zysku.

Wariant drugi zakłada, że podatnik będzie mógł zaliczać odpisy na specjalny fundusz inwestycyjny do kosztów uzyskania przychodów, co pozwoli osiągnąć podobny efekt ekonomiczny z uwzględnieniem dotychczasowych zasad opodatkowania, obowiązujących w ustawie CIT.

Zgodnie z uzasadnieniem, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy są „adresowane do grupy przedsiębiorców, która z uwagi na słabszą pozycję konkurencyjną i związane z tym m.in. mniejsze możliwości pozyskiwania finansowania zewnętrznego oraz towarzyszący temu niedobór środków pieniężnych na realizację inwestycji, nie może rozwijać się zgodnie ze swoim potencjałem. (...) Regulacje skierowane są do podmiotów, które chcą realizować proinwestycyjną strategię rozwoju w szczególności poprzez wzrost zatrudnienia oraz systematycznie ponoszone nakłady inwestycyjne zwiększające ich realny kapitał. (...) Nowy model opodatkowania ma stanowić dla tych podatników elastyczne narzędzie znoszące wyżej wskazane bariery i wyrównujące szanse mniejszych przedsiębiorstw na rynku. (...)”.

Podzielając w pełni potrzebę wyrównania pozycji konkurencyjnej mniejszych przedsiębiorstw należy zauważyć, że z projektowanych rozwiązań nie będą mogły skorzystać żadne nawet niewielkie spółdzielcze, w tym spółdzielcze instytucje finansowe, które na rynku produkcji i usług, w tym finansowych, muszą konkurować ze znacznie większymi i silniejszymi kapitałowo podmiotami, w tym z bankami komercyjnymi. Projekt adresuje bowiem nowe narzędzia wyłącznie do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych. Tymczasem spółdzielnie, w tym spółdzielnie finansowe, które ze względu na spółdzielczą strukturę własnościową również mają ograniczone możliwości budowania kapitału, jednocześnie zaś z uwagi na rosnące wymagania konsumentów oraz agresywną konkurencję na rynku oraz postępującą cyfryzację zmuszone są do ponoszenia znaczących nakładów inwestycyjnych m.in. na wdrażanie nowych technologii produkcji i rozwój zdalnych kanałów świadczenia usług, w świetle projektu obowiązane będą do ponoszenia obciążeń podatkowych na dotychczasowych zasadach i to pomimo, że dystrybucja zysku doznaje w nich istotnych ograniczeń lub jest całkowicie wyłączona z mocy prawa.

W związku z powyższym Krajowa Rada Spółdzielcza zwraca się z prośbą o objęcie zakresem projektu również spółdzielni, w tym spółdzielni finansowych, w celu wyrównania ich pozycji konkurencyjnej poprzez umożliwienie im wygenerowania środków na sfinansowanie nakładów inwestycyjnych niezbędnych do poniesienia w związku z rosnącymi - także z powodu pandemii - potrzebami w zakresie podnoszenia jakości i innowacyjności produkcji oraz usług, w tym cyfryzacji ich działalności.

Jednocześnie z uwagi na odmienność regulacji prawnych określających sposób funkcjonowania spółdzielni w odniesieniu do spółek kapitałowych, jak również biorąc pod uwagę sam rodzaj prowadzonej przez nie działalności postulowane regulacje powinny zostać dostosowane do charakteru działalności spółdzielni. Przykładowo, z uwagi na występujące ograniczenia bądź brak możliwości dystrybucji zysku spółdzielni do swoich członków, czy też znaczącą ilość członków, jak również rodzaj działalności w spółdzielniach finansowych

polegający między innymi na udzielaniu kredytów i pożyczek, konieczna wydaje się modyfikacja odpowiednich przepisów dotyczących wprowadzanych rozwiązań, w tym między innymi odnosząca się do obowiązków raportowych, czy do opodatkowania zysków niepodzielonych w momencie zakończenia korzystania z opodatkowania ryczałtem, czy też odnośnie wyłączenia zakazu uzyskiwania znaczących przychodów z tytułu odsetek od pożyczek oraz zmian w opodatkowaniu osób fizycznych z tytułu otrzymanej dywidendy.

Mając powyższe na uwadze Krajowa Rada Spółdzielcza przedkłada następujące propozycje legislacyjne:

I. W art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) w pkt 2

a) w art.7 ust.7; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

b) w art.7 ust.7 pkt 1; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

2) pkt 3

a) w art. 7aa ust.1; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

b) w art. 7aa ust.1 pkt 1 lit.a; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

c) w art. 7aa ust.1 pkt 2; po wyrazach „w kapitale własnym” dodaje się wyrazy „lub funduszu zasobowym”

d) w art. 7aa ust.1 pkt 2 lit.a; po wyrazach „w kapitały ” dodaje się wyrazy „lub fundusze”, a po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

e) w art. 7aa ust.1 pkt 2 lit.b; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

3) w pkt 4 lit.a

a) w art. 12 ust.1 pkt 4e; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

b) w art. 12 ust.1 pkt 5a; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

4) w pkt 4 lit. d; w art.12 ust.4 pkt 28 po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

5) w pkt 5 lit.a; w art.15 ust.1ab pkt 3 po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

6) w pkt 5 lit.b

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„po ust. 1ha dodaje się ust. 1hb-1hf w brzmieniu:”

b) w art.15 ust.1hb; po wyrazach „w kapitale rezerwowym” dodaje się wyrazy „lub funduszu zasobowym”

c) w art. 15 ust.1hc; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

d) po ust. 1he dodaje się ust. 1hf w brzmieniu:

„1hf. W przypadku spółdzielni oraz przedsiębiorstw finansowych, o których mowa w art. 28j ust. 4, funduszem na cele inwestycyjne, o którym mowa w ust. 1hb jest fundusz zasobowy lub fundusz cyfryzacji wyodrębniony w ramach pozostałych funduszy tworzonych w takich spółdzielniach zgodnie z odrębnymi przepisami, których środki przeznaczone są na cele związane z inwestycjami na rozwój spółdzielni lub z cyfryzacją przedsiębiorstwa.”;

7) w pkt 5 lit.c; w art.15 ust.1ze po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

8) w pkt 6; w art. 16 ust.1 pkt 48c po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

9) w pkt 7; w art.16g ust.22 po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

10) w pkt 8; w art. 16h ust.3e po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

11) w pkt 9; w art. 18aa po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

12) w pkt 10

a) w art. 28c pkt 1; średnik zastępuje się kropką i dodaje się wyrazy ”Za podmioty powiązane nie uważa się członków spółdzielni”

b) w art. 28d ust.1 pkt 2; po wyrazach „w kapitale własnym” dodaje się wyrazy „lub w funduszu zasobowym”

c) w art. 28d ust.1 pkt 2 lit.a; po wyrazie „kapitały” dodaje się wyraz „(fundusze)”

d) w art. 28 d ust.2: po wyrazach „w kapitale własnym” dodaje się wyraz „(funduszu)”

e) w art.28 j ust.1 pkt 4; po wyrazach „spółki akcyjnej” dodaje się wyrazy „lub spółdzielni”

f) w art. 28j; dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

”5. Opodatkowaniu ryczałtem mogą podlegać również spółdzielnie, w tym przedsiębiorstwa finansowe, o których mowa w art. 15c ust. 16, prowadzące działalność w formie spółdzielni.

W przypadku do przedsiębiorstw finansowych warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 6 nie stosuje się. Do przedsiębiorstw tych nie stosuje się art. 28q i art. 28s.”;

g) w art. 28k:

- ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedsiębiorstw finansowych, o których mowa w art. 15c ust. 16, z wyłączeniem przedsiębiorstw finansowych, o których mowa w art. 28j ust. 4.”;

- dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„4. Pojęcia udziałowca i akcjonariusza używane w niniejszym rozdziale nie obejmują swoim zakresem członka przedsiębiorstwa finansowego, o którym mowa w art. 28j ust. 4.”;

h) w art.28m ust.3 pkt 6; po wyrazach „ kapitału zakładowego” dodaje się wyrazy „lub funduszu udziałowego spółdzielni”

i) w art.28m ust.4 pkt 1; po wyrazach „na rzecz spółek” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”

j) w art. 28m dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Przepis ust. 1 pkt 5 nie ma zastosowania do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 28j ust. 4, także w przypadku ich połączenia z inną spółdzielnią finansową. Dochód taki podlega jednak opodatkowaniu z chwilą likwidacji przedsiębiorstwa.”;

II. Krajowa Rada Spółdzielcza wnosi również o dokonanie zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, poprzez skreślenie w art.17 ust.1 pkt 44 wyrazów „spółdzielni mieszkaniowych”, w myśl którego, wyłączone z opodatkowania są m.in. *dochody spółdzielni mieszkaniowych uzyskane z gospodarki zasobami mieszkaniowymi w części przeznaczonej na cele związane z utrzymaniem tych zasobów, z wyłączeniem dochodów uzyskanych z innej działalności gospodarczej niż gospodarka zasobami mieszkaniowymi.*

Aktualne zwolnienie dochodu spółdzielni mieszkaniowych, jest zwolnieniem iluzorycznym – spółdzielnie mieszkaniowe - co do zasady - z gospodarki zasobami mieszkaniowymi ponoszą straty podatkowe, które nie mogą być odliczane od dochodu z pozostałej działalności.

Mając powyższe na uwadze po art.1 dodaje się art.1a w brzmieniu:

„Art.1a. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1406,1492,1565) w prowadzi się następujące zmiany:

1) W art.17 ust.1 pkt 44 skreśl się wyrazy „spółdzielni mieszkaniowych.”

III. w art.2 nie proponuje się uwzględnienia w art. 30a ust.19 obniżenia zryczałtowanego podatku w odniesieniu do udziałowca spółdzielni, bowiem w myśl ustawy Prawo spółdzielcze ustalenie procentowego udziału w zysku jest niemożliwe.

IV. po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1643 i 1639) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) fundusz cyfryzacji, o którym mowa w art. 15 ust. 1hf ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych;

2) w art. 26 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nadwyżka bilansowa może zostać przeznaczona na fundusz, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3a.”

V. art. 5

1) w art. 56e § 1 po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”.

VI. w art.7; po wyrazach „spółek kapitałowych” dodaje się wyrazy „oraz spółdzielni”.

Jednocześnie do reprezentowania Krajowej Rady Spółdzielczej w trakcie prac nad projektem ustawy upoważniam radcę prawnego Piotra Chmielińskiego.

Z wyrazami szacunku

PREZES ZARZĄDU
Krajowej Rady Spółdzielczej

dr inż. Mieczysław Grodzki